

а
У СЛАВУ ВЕЛИКОГ ВЕЛИЧАЈНОСТВА РАДА

У давна времена био је једном часом кад су
људи ово чинили и овако мислили: смислили су између два камена зрно пшенице,
и пахљиво тражили по материји трегове краи. "Кад пшеница даје човеку кра,
мислили су, море негде у зрну бити краи". Нема, заиста, у житном зрну трага
од краи, ни трага од костију, ни трага од живца и мозга. Али сигурно има у
маленом зрну безброј трегова од човекова реда! И има мостове и тунеле реда
и непора од зрна хрпе па до величанственог човекова мозга!... а зашто те
трегове не видимо? Зато што је рад чиста-пречиста функција нама, чиста као
функција мисли, и зато чулу недокучна.

Уривак на омладинској прузи. Започето грађење
наставља се. Тресе, насип, чудо живо, за тренутак једом обраста гинким људ-
ским телима. Колективно тело буђе у небројена ратна оруђа. Свака се младе
снага удесетостручи, расцвета у десет прстију, и сваки прст, непогрешно, невид-
љивим трагом реда на терену и у себи, непогрешно тачно нађе тачке и линије
на којима је синоћ рад прекинут а сад има да се настави. Сваком грумењу
земље, свакој предани, сваком клину, свакој каменој ивици, о, градитељи, наставља-
те ви опредељења и службе. Свакога сата милиони померања и савлађивања уса-
ђују стему, земљу, воду, у нове околности, узводе материју у нову егзистенцију.
И можда за хиљаде година у нову егзистенцију, о, градитељи! Јер — може поплена
насип и пругу подрити; може их бура раскидати; може их бомба разнети, трго-
ви вашег реда остају у материји, вечни трегови у вечној материји. ^{Заповест} ~~ваша~~
ваше претстављачке енергије жељно су упути у себе земља и камен, материја
која је вечно жељна промена и прераде нових облика у нову животу.

З реда! Видиш ли, чујеш ли, реда! Тела се истеку за
трећину дуже но што су. Неке витлеју над главима као крупне птице, а кад по-
рину доле, заривају се у материју као буздовани. Прве смех раскелеши па

једак и бесан; змијске псовке; долети кременита реч руководиоце, скаче се пле-
ће на плеће, пресија и савија релну колону као да је од воска. А кад колоне
одмакне, срећена, укупчена, постројена материја стоји као новорођено биће.
Напред!

З Нема мере ни тренине, неме одмора. Њи спавате, а вагом се
живом и будном енергијом, тамо ~~ко~~ по насипу, на мосту, у тунелу, сталонеза ~~ко~~
земља, прилаубљује камење зиде, чарсне у ~~зиду~~ кривину линија ~~ко~~ лука.

З Реј? Не види се. Он је чист-пречист, он је сила
чулу недокучна. Он је дубоко у траговима по претвореној материји, он је
ј^ш дубље у траговима претворених вагих карактера, о, неимари!

~~Омладице~~ З Омладице! да ли знаш, да ли добро
знаш за ону стрелу, твоју стрелу, ако си радио поколење? Трчао младић, и до-
трчао до крај-крајичке света; притегао својом снагом, олапео стрелу, узабуђен
чека да види: може ли стрела дађе од ~~крај~~^{ра}-крајичке света. Ђдпете стрела,
дађе, дакено! Крај света дакле није крај света! Хитец твоје снаге, о, млади-
ћу, продужује простор, свет!... Стрела, та је симбол симбола. Симбол је булону
и чекићу и српу и брадву, у хиљадама разних вихових облика којима радио ~~ко~~
биће преображава материју, продужује простор и свет.

З Зареник на прузи. Насип се одмара; у оку, приресте
земља уз земљу, камеи уз камеи, чврста светла пруга уз беле прегове. Омладице
се одмара; дубоко дишу, очни капши трепере играјући се са сном; ~~ко~~ релом за-
сићена кра полако претвара младиће у ауде... Ђдрвао, омладице, која с буда-
ком и с чекићем у руци на широким пољима узрива! Срећни пут у живот, ауди,
се браздема рече ^о карактеру и у срцима! Младићу, младић си дошао, отац ~~ва~~
диког деча пошва, човек постао.

Мислораваљинић